

Megjelenik hetenként
kétzer
Sátoraljauhely
(Vármegyeház II. udv)

ZEMPLÉN

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyilvtár
soronként 20 fillér

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

POLITIKAI HIRLAP

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazába
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen

A falu közterhei

Írta: Dr. Neubauer Ferenc ny. állam-
titkár, országgyűlési képviselő.

Szilárd meggyőződése szerint a közteherviselés terén két irányban is volna tenni-
való anélkül, hogy ez az ál-
lamháztartást érintené, de az
adózó polgárokra nézve nagy
jótéteményekkel járhatna. Ezek
közül az egyik az, amit ren-
desen a községi háztartás
rendezése alatt értenek, de
ami azon messze túlterjed és
a megyei törvényhatóságok
kérdését is magában foglalja.
A másik pedig az, hogy a
közterhek csökkentésében to-
vább kell menni a költségvetés
szempontjából, mint eddig
mentünk és bizonyos deficitek
esetét és vállalni kell
akkor, ha rendszabályainkkal
a termelés helyzetét oly mér-
tékben mozdíthatjuk elő, hogy
annak fejlődése révén hamar-
osan más réven megtérül az
állam részére a tett engedmény.
És ez vonatkozik bizonyos
kiadási tételek beállítására is.

A falusi községek háztartá-
sának mai helyzete nagyban
hozzájárul a nehéz gazdasági
viszonyok folytán kiütköző
elégedetlenség fokozásához
azáltal, hogy mindig beszéd
tárgya. Mióta a törvényhozás
tagja vagyok, ezzel a kérdé-
ssel foglalkozunk és nem oldot-
tuk meg. Tudom, hogy eb-
ben nem a miniszterek a
hibásak, hanem akadály itt az
a sok egymást keresztező érv,
érdek és aggály, amely a kér-
dés körül összeverődik és
amely csak arra jó, hogy
minden egészséges ítélőképes-
séget teljesen elhomályosítson.
Ezzel csak egy egészen hatá-
rozott célt és bizonyos elvi
szempontokat szem előtt tartó
egyéni akarat tud szembeszál-
lani. A pénzügyminiszter erre
a feladatra egyenesen predesz-
tinálva volna, mert elméleti
tudásával felülemelkedik az
apró szempontokon és irányt
szabhat a reformnak.

Az egész magyar vidéki
közönség nevében, különösen

a háromezret meghaladó fal-
vak lakossága nevében, kérem
itt, hogy tegye meg az elha-
tározó lépést és vigye dülőre
ezt a kérdést.

Ide tartozik a másik, folyton
égetőnek mondott, de soha
meg nem oldott kérdés is: a
köz munkaváltság ügye. Az
utüggyel fogták egy hámba
és ennek a nagy kérdésnek
elintézésétől tették függővé.
Az utókérdés azóta egészen
más helyzetbe jutott és véle-
ményem szerint, a jelen idők
rohamos változásai nem is al-
kalmassak ennek a kérdésnek
intézményes rendezésére, el-
lenben a beígért köz munka-
reformot meg lehet és meg is
kell alkotni, mert már csak
gunyos mosoly az, amivel
ezirányu nyilatkozatainkat a
közönség fogadja és méltán.

Mindenütt vannak kerék-
kötők és tétovázók. Ezek a
kérdések nem olyanok, ame-
lyekben tovább tétovázhat-
nánk, hanem cselekedetre kell
magunkat határozni, miután
volt már időnk elég a gondol-
kozásra. Én még ezeken tul-
menőleg, más ilyen könnyi-
téseket is keresztülvihetőknek
gondolok, nemcsak a községi
adóztatással kapcsolatban, ha-
nem bizonyos kedvezmények
nyújtását a földadó, forgalmi-
adó, falusi házadó terén, vala-
mint az örökösödési és betétül-
leték terén is, amelyek mind
együttvéve nem kellene, hogy
nagy összegeket jelentsenek
az állam szempontjából, ellen-
ben igen üdvös hatással len-
nének az adózó polgárságra
és főleg a hazai tőkeképzésre,
amelynek szempontját is min-
denképpen előtérbe helyezem
döntőnek tartom.

Amikor pedig úgy véleke-
dem, hogy bizonyos kiadási
tételkre a krealása is lehetséges
és megvalósítandó volna, és
pedig a jelenlegi államháztar-
tási keretek közt, még a meg-
takarítások rovására is, akkor
azokra az anyagi áldozatokra
gondolok, amelyek elsősorban
a magyar mezőgazdaság érde-
kében szükségesek. Amennyire
osztom azok nézetét, akik a
kibokrosodott állami akciók
beszüntetését kívánják, megál-
lapítván bizonyos akciók ered-

ménytelenségét, ami tulajdon-
képpen készíti a közvéle-
ményt arra az általánosításra,
mely már *tulmegy a helyes
mértéken*, annyira kész vagyok
mindent megadni a kormány-
nak egy jól átgondolt célirá-
nyos, kevés de hatásos rend-
szabályból álló terv keresztül-
viteléhez, amely kiemelné a
mezőgazdaságot a mai súlyos
helyzetéből és megalapozott,
nyugodt termelést tenne lehe-
tővé.

Tudom, hogy a kormány-
nak ez a legfőbb gondja és
elismerésre méltó buzgalom-
mal ragad meg minden gon-
dolatot, melyet nem sikerül
ellenérvekkel *elgáncsolni*, de
ezeknek az érveknek és ellen-
érveknek, javaslatoknak és elő-
terjesztéseknek tömkelegében
a ráfordított anyagi erő elpor-
ladni látszik és az eredmény
nem tud átütő erővel érvé-
nyesülni.

A Közigazgatási Bizottság, a Kisgyűlés ülése és a Törvényhatósági Bizottság Közgyűlése

Sátoraljauhely június 12.

Vármegyei közigazgatási életünk
három szerve is ülésezett ma,
mindmegannyi Széll József főispán
elnökségével.

10 órakor a közigazgatási bi-
zottság tartotta havi rendes ülését,
11-kor a kisgyűlés tanácskozott,
majd fél 1-től a törvényhatóság
tartotta évnegyves rendes közgyű-
lését.

A Közigazgatási Bizottság
ülése

A Közigazgatási Bizottságban
elhangzott jelentések közül néhány
adat különösebb érdeklődésre,
megfontolásra tarthat számot: —
Bernáth Aladár alispán jelentése
szerint a kivándorlás változatlanul
nagy. Az év első negyedében is-
mét 131 magyar vándorolt ki a
különböző amerikai államokba.

A vármegye pénzügyei rende-
zettek — mondja másutt az alis-
páni jelentés, — de figyelmeztet,
hogy ha a községek a vármegyei
hozzájárulási összegeket ezután is
oly késedelmesen fogják fizetni
mint eddig, akkor elkerülhetetlen
lesz — mint más vármegyékben
is — a kölcsönök igénybevétele.
Az eddigi kiadásokat fedezték a
mult évi megtakarítások, de a
megtakarított összegek — elfogy-
tak.

Egyik nehéz szociális problé-
mánkra mutat rá a gazdasági
ügyekről szóló jelentés, mikor meg-
állapítja, hogy a fizetett munkabé-
rek általában alacsonyok és nehéz
feladat elé állítják főleg a sok
gyermekes munkást.

Számbevehető boreladás — a
Pincészövetkezet által átvett bo-
roktól eltekintve — nem történt.

A leventék foglalkoztatása Sátor-
aljauhelyben — megfelelő fedett
helyiség hiánya folytán — szü-
netelt.

A vármegye gyümölcsstermesz-
tésének nemzetgazdasági szem-
pontból is oly fontos ügye céltu-
datosan halad. A mult évi gyü-
mölcsfa-magvetések sikerrel vég-
ződve, ezidén a vármegye gyü-
mölcsstermesztői nem lesznek
ráutalva az idegenből behozott
vadcsmetékre.

A kisgyűlés

A kisgyűlés tárgyalási anyagá-
nak pontjait nagyobbára alsóbb
fokú határozatok elbírálása képezte.

Jóváhagyták Sárospatak község-
nek nyári gyermekmenház létesí-
tésére vonatkozó határozatát; Sá-
toraljauhely városnak *Nyeviczkey*
László főjegyző nyugdíjazásáról,
az Erzsébet királyné- és Sennyey
uccák burkoltatásáról, a pataki
villany távvezeték építéséről hozott
határozatát.

Tokaj községnek a hősi emlék-
szobor felállítására vonatkozó ha-
tározatát újabb tárgyalásra vissza-
adták, mert a kérdésben a község,
a szobor tervező művész, egyes
községi képviselőtestületi tagok és
a vármegye szakértői vélemények
eltérők.

A közgyűlés

A közgyűlés tárgysorozatát Kiss
Ernő ref. esperesnek a trianoni
revíziós mozgalommal kapcsolatos
lendületes felszólalása vezette be,
aki minden magyar szívhöz utat
talált ékesszólással csatlakozott ama
előadói javaslatához, amelyik Zemp-
lénvármegyének a trianoni revíziós
mozgalomhoz való bekapcsolódá-

sát indítványozta. Gyönyörű fejtegetéseit a bizottsági tagok lelkes elismerése honorálta s elnöklő főispán indítványára annak a jegyzőkönyvben való megörökítését határozták el.

Az alispáni évnegyedes jelentéssel kapcsolatban dr. Dubay István biz. tag kért szót, általános meg-
lepetésre azonban felszólalása minden kapcsolatot nélkülözött a jelentéssel, inkább interpellációnak volt tekinthető s miután ezt előre nem jelentette be, felszólalása nélkülözötte a törvényes alapot.

Elsősorban a vármegye autonómiáján esett súlyos sérelemnek nyilvánította, hogy a vármegye főispánja hivatalos intézkedéseiben „a kormányzatomra bízott vármegye” kifejezést használja, mint a mai Törvényhatósági Bizottsági közgyűlés meghívójában is.

Ezzel kapcsolatban azt a kérdést intézte az alispánhoz, nyilvánítson ebben az ügyben véleményét és nyilatkozzék aziránt, hogy az autonómia ezen vélt sérelmével — ezen kifejezés használatával szemben milyen lépéseket kíván tenni.

Másodsorban a mikóházi közbirtokossági vadászterület bérletére vonatkozólag intézett kérdést az alispánhoz. Amint maga is beismerete nem pozitívumok, hanem az ő fülébe is eljutott suttogások alapján, melyeknek ő sem ad hitelt s nem akar terjeszteni sem, de az egyik fővárosi lapban megjelent közlemény készletti, hogy ebben az ügyben is felvilágosítást kérjen.

A felszólalásra az alispán azt válaszolta, hogy sem joga nincs ahhoz, sem módjában nem áll, hogy a vármegye főispánjának hivatalos kifejezéseit bírálat tárgyává tegye. A mikóházi bérletre vonatkozólag pedig kijelentette, hogy miután az ügy iratai felsőbb döntés végett a belügyminiszteriumban vannak, érdemi felvilágosítással nem szolgálhat.

A felszólalást és az alispán választát elnöklő főispán zárta le, megjegyezvén elsősorban azt, hogy a felszólaló által kifogásolt kifejezést tudatosan használta és fogja használni, mert ez a kifejezés az 1886: XXI. tc. életbelépte óta régi joggyakorlaton és szokáson alapul, s a vármegye autonómiájával szemben semmiféle célszót nem rejt magában. A mikóházi bérletüghöz pedig megjegyezte, hogy miután abban érdekelt, maga kérte, hogy a belügyminiszter ur egy megbízottja által vizsgálta meg az ügyet a helyszínen, ami meg is történt.

Majd dr. Szirmay István t. fő-
ügyész állapította meg, hogy dr. Dubay István felszólalása tulajdonképpen egy kettős interpelláció volt, melyet — ha elmondani akart — a közgyűlés előtt 48 órával kellett volna bejelentenie. A felszólalás a törvényes szabályok és előírások megkerülése volt s ez nem is lett volna tárgyalható.

Elnöklő főispán kijelenti, hogy jól tudta, hogy a felszólalás tárgyalására való engedélyt megtagadhatta volna, de azt nem tette azért, mert a felszólaló, bár jogtalanul, az ő eljárását kívánta bírálat tárgyává tenni s azért a szólásszabadságnak a legtágabb kereteket kívánta biztosítani.

A továbbiakkal igazán röviden végezhetünk, annak leszögezésével, hogy megállapításunkkal a bizottsági tagok legnagyobb többsége s legtekintélyesebbjei is egyetértenek, hogy t. i. dr. Dubay Istvánnak ezen felszólalása, ha vizsgáljuk gyakori közszerepléseit is, a lehető legjobbban eltévesztett, a legszerencsétlenebb volt s valószínűleg kinos helyzetbe hozta őt, annyira egyedül maradt a közgyűlésben. Mi nem akarjuk a tendencia vádjával illetni, de mindezenre módjában állott volna kevés utánjárással megállapítani, hogy az általa inkriminált kifejezést főispánunk elődjei réges rég óta és más főispánok is használták, anélkül, hogy ezért akár a parlamentben, akár a törvényhatóságokban hasonló inszINUÁCIÓKAL ILLETTÉK volna őket. Tudomásunk szerint a főispán által használt „kormányzatomra bízott vármegye” kitétel közhasználatu kifejezéssé vált a közigazgatási hivatalos nyelv szótárában, hiszen a főispánok kinevezéseiket és felsőbb helyről nyert rendeleteiket, mint a „kormányzatukra bízott vármegye” főispánjai kapják.

A mikóházi ügyben is előzetesen meggyőződhetett volna a szóban forgó bizottsági tag ur, hogy főispánunk maga kérte felsőbb helyen az ügy kivizsgálását. Az ellenzéki ségnek is megvan-nak a maga szimpatikus oldalai, akkor különösen, ha helytálló és kétségbevonhatatlan az ellenzéki kritika, de nincs annál szomorubb látvány, mint amikor az ellenzéki ség elveszti maga alól a kritika tárgyilagosságát s olyan utvesztőkbe téved, melyek eltérítik a komoly és tárgyilagosságról.

Sajnos dr. Dubay Istvánnal ez uttal ez történt, eltévedt, megtévedt s az ilyet azután azok sem tudják elfelejtetni, akik — ha gyéren is — az alá a zászló alá tömörülnek, melyet ő annyi alkalommal megnyilvánuló törekvése dacára sem tud erős kézzel tartani, még kevésbé úgy, hogy az vonzó tömeghatást gyakoroljon.

Ezen semmiképp sem jelentős incidens után a közgyűlés visszatért a komoly munkához, meghallgatta az alispán felvilágosításait kapcsolatban Fekete Gusztáv tiszalucsi kispáza biz. tag interpellációját s elintézte a tárgysorozaton fekvő többi ügyeket.

A közgyűlési tárgysorozattal egyidőben megválasztották a kisgyűlés 20 póttagját. Ugy értesülünk, hogy a választást dr. Dubay István biz. tag megfellebezi.

Katszáz zempléni elemi iskolai tanuló ének- és torna-ünnepélye Debrecenben

A magyar népoktatás gróf Klebelsberg Kunó miniszter grandiózus irányítása mellett a mai kor követelményeinek megfelelő legszébb, legtermékenyebb reneszánszát éli. Végcélja a nemzetnevelés. Nem elégszik meg többé a pusztán értelmi oktatással, hanem nevelni is akarja a tömegeket. *Hazaszerető, erkölcsös, dolgozni akaró és dolgozni tudó* új magyar nemzedéket akar nevelni a mai népiszkola. S mert az ember nemcsak lélek, hanem test is, ezért tudatosan ápolja az egészséget, fejleszti a testi erőt is. A testi erő, egészség alapfeltétele a morális felfedülésnek, amely rendszerint azokkal a ragyogó pillanatokkal jár együtt, amelyekben a test mint jól hangolt hangszer hamis hangok nélkül működik. Az egészség alapfeltétele a munkára nevelésnek is. Ugyanis minden munkának, amely erőnket igénybeveszi, de nem meríti ki, jutalma a jólesés, a siker feletti öröm érzete. Viszont a gyöngék s beteges számára a munka — amely náluk hamar kimerülést okoz, — nem öröm, hanem teher, kin, gyötrelm. A siker öröme, a munkának ez a természetes jutalma, ez az a pedagógiai univerzális eszköz, amellyel egységesül lehet állandó munkaakaratot nevelni, azaz a dolgozni akaró és dolgozni tudó új nemzedék nevelésének alapfeltételei az egészséges, erős nemzedék. A munkaképesség nagy érték! A munka élő hazafiság, egyben erkölcsi kötelesség; a munkaszeretet a szociális béke egyedül biztos alapja, a munka az ország talpköve. Ez képes a romokon is új hazát alkotni. S ennek a morális munkaakaratnak fundamentuma az egészség. A szorosabb értelemben vett honvédelemnek is alapfeltétele az egészséges, erős, ügyes, edzett nemzedék. Az egészség az egyén szempontjából is a legfőbb érték. „Az egészség az a számjegy, amely az élet munkája elé téve, annak értékét ad.” Semmije sincs annak, akinek nincs egészsége.

Ily elvi megvilágítás mellett kell értékelnünk az elemi iskolák fokozott tornatanítását, amely az ének- és tornaünnepélyekben nyer a nagyközönség számára kifejezést. Örvedetesen állapítjuk meg, hogy ezt így fogják fel az illetékes helyi vezetőkörök és a nagyközönség is, azaz velünk van e téren minden egészséges közvélemény s ezért ezen ünnepélyek mindenkor s minden körzetben a legteljesebb elismerés és erkölcsi siker mellett folynak le.

Ez a nagy erkölcsi siker serkentette a múlt évben Hajdúvármegye kir. tanfelügyelőjét: Vasady Lajos és vármegyei kir. tanfelügyelőjét, Petreczky Jenőt arra, hogy megszervezzék a hajdúvármegyei elemi iskolai tanulók tokaji kirándulását. Tokajban tavaly 500 hajdúvármegyei elemi iskolai tanuló mutatta be az énekekben és tornában elért eredményeit.

Ezt a látogatást viszonzottuk június 11-én mi, zempléni Debrecenben.

627 zempléni gyermek vonult föl festői magyar és tornaegyruhákban a kir. tanfelügyelőség, Schmotzer György vármegyei tiszti főorvos, Veress Viktor Tokaj fő-

BÁRTFA GYÓGY-FÜRDŐ

Orvoskapitások által ajánlott klimatikus gyógyhely, vérszegénység, női bajok, légzőszervek, idegkimerültség, gyomor és bél megbetegedéseknél

Inhalatorium pneumatikus gépekkel

Fenyves erdőktől övezett Strandfürdő modern szállókkal, pensiókkal Vasuti kedvezmény. — Kérjen prospektust a Fürdőigazgatóságtól, Bardiovské Kupele (Slovensko).

birája s nagyszámu tanítói kar vezetésével a szülők és tanítványok nagy tömegének kíséretében, akik közt ott láttuk dr. Oldh István ny. törvényszéki elnököt, Sartory Richárd ny. ezredes stb. Rákóczi kurucivadékaik kis hadserege indult a nagy utra, hogy összeülkelkezzék Bocskay hajduivadékaival s megmutassa az énekekben és tornagyakorlatokban való előhaladását. A kiránduláson a következő elemi iskolák vettek részt: A bodrogkeresztúri állami, az erdőbényei ref., a mádi áll., az olaszliszka rk., a sárospataki ref., a sátoraljaújhegyi áll., a szerencsi áll., a tokaji áll., a tokaji egyesült, a tokaji hadiárva-házi, a taktaszadai rk. és a cigándi ref. el. iskola. Nyolc külön vasuti kocsi vitte a boldogságtól ragyogó arcu gyermekeket. — A debreceni állomáson Debrecen szab. kir. város képviselőtársaságának fogadott bennünket. A tanfelügyelet részéről Vasady Lajos és dr. Kacsó Lajos kir. tanfelügyelők, a hajdúvármegyei tanítók részéről Mocsáry Lajos egyesületi elnök s a tanítók jelentek meg a fogadtatásnál. A kölcsönös üdvözlések s a hajdúvármegyeiek és zempléni (tokaji áll.) gyermekeknek irántuk igen kedves szereplése után a menet fegyelmezett kettősrendekben, zászlók alatt elindult a város nevezetességeinek megtekintésére, miközben Kossuth, Bocskay, Csokonai, gróf Tisza István szobrát s a 39. gyalogezred Hősök emlék oszlopát megkoszorúzták. Minden szobornál egy-egy zempléni tanuló verset vagy beszédet mondott. A Hősök emlékoszlopánál a tokaji Hadiárva-ház tanulója „Mi nem felejtünk, nem felejtünk” c. dallal érték el nagy hatást.

A város által adott ebéd után villanyosokon a sportpályára vonultunk. Itt mintegy 600 debreceni el. iskolai tanuló vart bennünket a város és Hajdúvármegye színeiben pompázó tornaegyruhákban s óriási és előkelő közönség. Ott láttuk dr. Pákozdy Sándort Hajdúvármegye alispánját, dr. Vásáry Istvánt, Debrecen város polgármesterét, stb.

Az ünnepélyen a hajdúvármegyeiek az elsőseget a zemplénieknek engedték át. Közös tornagyakorlatunk kitűnő precizitással folytak le. Utánunk a debreceni gyermekek rendkívül fegyelmezett közös tornagyakorlati következtek. Ezután az egyes zempléni iskolák külön ének, torna és játékszámái következtek. Mindegyik iskola nagy elismerést és tetszést aratott. A taktaszadai róm. kath. s a sárospataki ref. iskola nagyszerű táncával tomboló tetszést váltott ki. Külön ki kell emelni nagy nevelő értékűknél fogva: a tokaji egyesült el. iskolák fapuskákkal felszerelt egyenruhás tornacsapatát, ennek katonásan fegyelmezett gyakorlatait; a saujhelyi áll. el. iskolák élőképével, szavalattal kapcsolatos torna-

gyakorlatát s a bodrogkeresztúri áll. el. iskola inedita rendkívül hatásos előadását. A közönség lombosodástól és könnyezettottságtól.

Ezek a gyakorlatok úgy a gyermekekre, mint segre hazafias irányba lenni erőteljes nevelő korolltak s általános részesültek. Sajnos, a külön számaik már nem tük. Sietünk kellet Gyermekecsapatunk a sebb hangulatban há pályát s bár hánaltó pihentek, a legnagyobb dalolva tették meg a utazást Debrecenből.

Ahol egy-egy csapat leadtunk, a szülők s a gyermekeket. A debreceni kirándonképen ének- és to volt, de bátran nevez rajzi és történelmi kiránd. Egy szemléletes tanítási nap volt ez. A erkölcsi szabályok helyett ilyen tanítást tanterv. Csupa közvé csupa tapasztalat. A elmondásában nem dozni a gyermekek, nen-eddig feladott dukálásában! S e irányu vonatkozásai nagyon emeltek a nemzeti öntudát plántálták a nemzeti összetartás érzését.

Ezért a rendkívül sitményért, az áldo fáradhatatlan tanítói cen városát, Párecz sady Lajos kir. tan felügyelőt és az kes szülőket illeti há

H I R

Lapunk legőze f. hó 21-én, som des időben jeleni

— Zenés tánc

plébánia-tanít

pünkösdi ünnepek

napi 10 órai isér

kör vegyeskaréne

séret mellett Sapp

nagy vezetése mell

Másnap, pünkös

a Cecilia rk. egy

énekelte nagy tá

házi zenezet

Nagy Vince egye

tanár mestereze

két énekkar zere

alkalommal nagyba

ünnepélyes bent

hatásának emése

— A tokaji

rület tanít

gyűlés június 5

nagy érdeklőd

dr. Szén Józse

tanfelügyelő

rencsi tanító, Br

alatt. A kör tá

sén jelentek eg

záshoz járult

tója után Szé

tanfelügyelő

kérdéséről és

s a bodrogkereszturi
ola irredenta tartalma,
atásos előképét és játé-
onség tombolt a lelke-
könyvezett a megha-

gyakorlatok és játékok
mekre, mint a közön-
fias irányban kétségte-
ljes nevelő hatást gya-
általános elismerésben
Sajnos, a debreceniek
nait már nem élvezhet-
nk kellett a vonathoz.
sapataink a legkelleme-
gulatban hagyták el a
ár hajnaltól estig aig
a legna jobb jókedvvel,
tték meg a hosszú vasuti
ebrecenből községekbe
egy csapatot utközben
a szülők százaai várták
keket.

receni kirándulás tulaj-
ének- és tornaünnepély
pátran nevezhetném föld-
örténeti kirándulásnak is.
léletes tanítási és neve-
vott ez. A szótanítás és
szabályok korai betanítása
ven tanítást kíván az új
Csupa közvetlen átélés,
pasztalát. Az itt tanultak
sában nem fognak aka-
gyermeknek, mint az in-
g feladott leckék repro-
ban! S e nap hazafias
onatközszei kétségtelenül
emelték a gyermekek
öntudatát s szívükbe
k a nemzeti szolidaritás,
lás érzését.

a rendkívül értékes telje-
ért, az áldozatos, lelkes,
atlan tanítói kart, Debre-
osát, Petreczky Jenő, Va-
ajos kir. tanfelügyelőket,
mcsányi Boldizsár kir. s.
yelőt és az áldozatos, lel-
loket illeti hála és köszönet.

Kneiszl Emil.

I R E K.

unk legközelebbi száma
21-én, szombaton a ren-
őben jelenik meg.

Zenés mise a róm. kat.
nia-templomban. A

di ünnepek alatt az első
O órai misén a Lavotta Dal-
gyeskara énekelt orgonaki
mellett Szappanos Imre kar-
vezetése mellett szép sikerrel.
p, pünkösdi hétfőjén pedig
cilia rk. egyházi vegyeskar
te nagy hatással Filke egy-
zenevezető D-moll miséjét
Vince kegyesrendi főgimn.
mesteri vezetése mellett. A
enekkar szereplése mindkét
ommal nagyobb hozzájárult az
pélyes istentiszteletek külső
ának emeléséhez.

A tokaji esperesi ke-
et tanító körének köz-
lése június 5-én tartatott meg
érdeklődők mellett Szerencsen
Szén József esperes, kerületi
ügyelő és Bencs József sze-
si tanító, aki előbb szentmi-
jelentek meg és a szent áldo-
oz járultak. Az elnök megnyi-
után Szén József dr. kerületi
elügyelő a katolikus pedagógia
léséről és a katolikus hitéletről

mondott magas színvonalu beszé-
det. Azután Petreczky Jenő kir.
tanfelügyelő szólott a tanítói kar-
hoz, majd Kerekes Gyula tarcali
rk. tanító a hangjegyekkel való
énektanítás módszeréről, Rónay
Antal tokaji tanító a Szent István
Társulat tankönyveiről és Encsy
Mária tályai tanítónő a leányne-
velés jelentőségéről értekezett. —
Füzesséry Károly legyesbényei
plébános beszéde után még a
pénztári jelentést ismertették, mire
a Himnusszal véget ért a közgyü-
lés. Este az Apolló mozgóban si-
került műsoros estélyt tartottak,
melynek jóvődelmét a kat. tanítók
otthona javára fordítják.

— **Eljegyzés.** Vola-lubeczkai
Zwolinszky Marianne és szent-
györgyvölgyi Domján Elek, a Ma-
gyar Nemzeti Bank felülvizsgálója
jegyesek. Minden külön értesítés
helyett. Sátoraljaujhely, 1930 jun. 8

— **Népgyűlés.** A Magyaror-
szági Szociáldemokrata Párt sátor-
aljaujhelyi szervezete f. hó 22-én
d. e. 11 órakor a Vadászúrt kert-
helyiségében politikai népgyűlést
tart. A népgyűlés szónoka: Esz-
tergályos János orszgy. képviselő.

— **Orvosi hír.** Dr. Ember
Jenő kórházi főorvos 4 heti sza-
badságra elutazott.

— **Szomorú végű kirán-
dulás.** Könnyen vezetéssé vál-
ható, súlyos baleset ért pünkösdi
hétfőjén Erdőbénye község és a
fürdő közelében egy idős házaspár.
Lichner János erdőbényei
bányász nejevel, mennyével és két
kis unokájával Szilágyi Mihály
ugyanottani lakos egyfogatu kocsi-
ján az erdőbényei fürdőből volt
hazatérőben, midőn a lejtős uton
a kocsiba fogott ló hirtelen meg-
bokrosodott és feltartóztatlanul
vonszolta maga után a kocsit, míg
egy kanyarnál felborult és a két
gyermeket, anyjukat és a kocsist
kirepítette, az idős házaspár pedig
a kocsi alá került. A házaspár
fejükön súlyos zúzódásokat és
belső sérüléseket szenvedtek, míg
a kocsi többi négy utasát szeren-
csére csak jelentéktelenebb hor-
zsolások érték. A szerencsétlenség
bekövetkezése után a kocsi mellett
kerékpáron haladó Lechner fia
hívására orvosi segítség érkezett a
községből, ahonnan az első se-
gélynyújtás után a súlyosan sérült
házaspárt autón behozták a hely-
béli kórházba. — A vizsgálat
megindult annak kiderítése végett,
oka-e valaki a súlyos kimeneteli
balesetnek.

— **Epe- és májbetegségek-
nél,** epekő és sárgaság eseteiben
a természetes „Ferenc József” ke-
serűviz hasi szervek működését
élénkebb tevékenységre serkenti.

— **Rendőri hírek.** A keddi
hetivásáron egy tejáros leánynak,
amig vevőivel foglalatzkodott, kö-
ténye csücskébe kötött 7 pengőjét
ellopták. — Deutsch Sári bejelen-
tette a rendőrségen, hogy szürke
tweet anyagból készült kabátját az
uccán elvesztette. Megtálalója ju-
talom ellenében szolgáltatassa be a
rendőrkapitányságnál.

**A Singer varrógépek
MÉGIS A LEGJOBBAKI!**

— **Vett már jótékonyeőln
állami sorsjegyet?** Ha nem,
még ma siessen, mert a huzást
június 21-én feltétlenül megtartják.
Egész sorsjegy 3. fél sorsjegy 1.50
pengő. Kapható minden dohány-
tőzsdében, bank és sorsjátéküzlet-
ben, valamint a postahivatalokban.

— **Egy szélhámos üze-
mei.** A rendőrség legujabbban egy
25—30 év körüli ismeretlen fiatal
ember viselt dolgai ügyében foly-
tatja a nyomozást. A szélhámos
különböző ürüggyel beállít egyes
lakásokba és mialatt a házbeliek
egy pillanatra magára hagyják,
egy-egy keze ügyébe eső tárgyat
eltűntet kabátja zsebében. F. hó
7 én Gerő Nátánné Sziget ucca 5.
sz. házban lévő lakásába tért me-
tudni, hogy hány óra van, miköz-
ben a tűkörsztalról eltulajdonított
egy aranyláncot a rajta lévő 10
koronás arannyal. Egy másik he-
lyen, ahol nem tudott bejutni a
lakószobába, a konyhából egy
ébredtórát emelt el, míg egy
másik lakásból egy nikkelt órát
kikapartott magához. A kisebb,
egyszerűbb lakásokba mint lány-
néző férközik be és ha egyéb
szákmányra nem tud szert tenni,
megelégszik a szives vendéglátás-
sal is. Ilyen helyeken Steinmetz
Adolf név alatt szerepel. A felje-
lentések alapján előkerítésére meg-
indították a nyomozást.

— **Elütötte az autó.** Hme-
lyovszky György kishutai lakost a
napokban egy Pálháza felől robogó
autó a kovácsvágási ut kereszte-
zésénél elkapta és a balkarját
eltörte, valamint jobbkezén és fej-
jén is megsérült. A sérült munkást
autón behozták a helybeli köz-
kórházba. A nyomozást pedig
megindították a vigyázatlanul hajtó
soffőr személyazonosságának meg-
állapítására.

— **Törvényszéki egyes-
bírói ítéletek.** A helybeli kir.
törvényszék egyesbírája Gräff Já-
nos tályai lakost a Balogh Mihály
és Kovács János tályai lakosok
sérlemére elkövetett ruhalopások
miatt és mert az Illés János ke-
reskedőtől bérelt kerékpárt hasz-
nátal után tulajdonosának vissza-
nem szolgáltatta, hanem isaszegen
való átutaztában ugyanott 23 P-ért
eladta, — jogerősen 1 hónapi
fogházra ítélte. — Rácz József
vajdácskai napszámost pedig, aki
Hajnal József asztalossegédet a
Tiszakarád községhez tartozó Jó-
zsef-tanyai korcsmában való ita-
lozás közben egy olmos végű drót
sodronnyal minden ok nélkül úgy
ütötte fejbe, hogy súlyos sérülé-
vel kórházba kellett szállítani, su-
lyos testi sértés vétségének elkö-
vetése miatt ugyancsak 1 hónapi
fogházra ítélte továbbá jogerősen
Markovics Julianna kórházi alkalm-
mazottat a Kondor Aladár helybeli
bankigazgató szolgálatadója kárára
elkövetett lopás miatt.

— **Fejbe rugta a ló.** Jurkó
János 14 éves helybeli fiu hozzá-
tartozóival a szomszédos Borsi
községben volt látogatásban pün-
kösdi hétfőjén. A szekérbe fogott
lovakat a vendéglátó gazda kert-
jébe hajította legelni, midőn az
egyik ficánkoló ló felrugott és a
szerencsétlen fiut fején találta. Az
életveszélyesen sérült fiut a hely-
beli Erzsébet-kórházba szállít-
tották.

**MEGNYILT a Városi Vigadó
kerthelyisége.**
Szalon női zenekar.

Miért jelent
a kék doboz
megtakarítást?

GONDATLAN MOSAS következtében jobban
romlik a ruha, mint a hordástól. Ez a szakem-
berek véleménye. Ahányszor selymet, műselymet,
gyapjut vagy más szines holmit mos olyan szappan-
nal, amely ártalmas anyagot tartalmaz, a rostok
gyöngülnek, a színek elhomályosulnak és az egész
drága darab hamar tönkre megy.

Tehát ily szappan használatát pénzparazsásként jelent!
Ne vállalja az ily szappan vásárlásával járó
kockázatot, — legyen az forgács, pehely vagy da-
rabbos szappan, — melyért gyártói nem szavatolnak.

Ha azonban Lux szappanpelyhet vásárol, akkor
biztos abban, hogy a legtisztább enyhe szappant
kapja, pehely formában. Lux nem tartalmaz ártal-
mas alkotórészeket, egyáltalában semmit, ami a
finom szöveteket és a gyönyörű színeket meg-
támadná.

Lux csak a kék dobozban kerül eladásra,
sohasem kimérve!

Ha nincs a kék dobozban, akkor nem Lux!

SZINHÁZ

Az Égő város feltűnően gyér
közönség előtt ment. Pedig Földes
Imre színműve, mely távolról sem
tartozik az ilyen eszmekörű sab-
lonszerű darabok közé és itt kü-
lönben is különösen égő aktuali-
tást áraszt majd minden sorával,
megérdemelte volna a legnagyobb
érdeklődést, de azt legalább is
indokoltá tette volna, hogy ne
üres sorok bántó és erőltető
hangulatában dermedjen meg az
interpretálók nemes igyekezete, a
kik néhány kivétellel a darab mély
és megrázó érzéseit illuzióteltően
és teljes odaadással érzékeltették
meg. A közönség távolmaradása
tehát érthetetlen volt.

Pénteken este Offenbach kedves
muzsikája, örökifjú szatirikus ope-
rettje vonzott — ismét csak jó
negyedházat. Pedig most a ko-
molyság kifogása sem állt meg a
könnyű szórakozások után vágyó
publikum szempontjából, mert a
darabban érvényre jutó éles kon-
trasztok a csapongó vidámság szé-
les skáláin ingerkednek a nézővel
és csipős bátorsággal elégitik ki a
mindervtigkeitsgefűhől táplál-
kozó apró polgári kiélési igényeket.

A színtársulat teljes elánal, vi-
dám lendülettel és lelkes hangu-

lattal hozta ki a darab szórako-
zási lehetőségeit.

Nem hallgathatjuk el azonban
itt azt a véleményünket, hogy az
operett-kör felsőbb régióiban egy
kis személyi frissítés nem ártott
volna, mert sok operettet — kü-
lönösen az olyan tartalmatlan
kóklermunkát, mint a Szőkik az
asszony volt —, sokszor csupán
az egyéni műanszirozás varázsa és
természetes népszerűsége lendít a
siker felé.

A hálás szerepekben a szereplők
ugyszólván kivétel nélkül kitűnőt
produkáltak. Az istennők karában
Rózsa Erzsí mutatkozott be tüde és
megnyerő kedvességgel.
Az előadás telt házat érdemelt
volna. (b. k.)

A közönség kényelmére való te-
kintettel a színházi előadások pon-
tosan 1/9 órakor kezdődnek.

Heti műsor.

Szombaton és vasárnap este:
Tommy és Társa. Operett.
Vasárnap d. u. Mit susog a fehér
akác. Operett.

Hétfőn: Béla, aki 26 éves.
Kedden: Bolygó zsidó. Daljáték.

Szerdán:
Csütörtök d. u. Szőkik az asszony.
Csütörtökön este: Dankó Pista.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELÖLT LAP VALÓDI.
TERMIT-MŰVEK MÁTSCHER LÁJOS BUDAPEST ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR-MYERGES-ÚJFALU

Elárúsító hely: Klein Salamon, Sátoraljaujhely.

A Jótékonycélu M. Kir. Állami

SORSJÁTÉK

Főnyeremények:

30.000
20.000
15.000
10.000

pengő stb. összesen
17.000 nyeremény.

Huzás június 21-én.

A sorsjegyek ára:

Egész = 3 P | Fél = 1 és fél P

Kapható minden bank- és sorsjátéküzletben, dohánytösdékben, postahivatalokban.

UJKEDVEZMÉNY VENDÉGEINKNEK

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezménytszobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból

(menüt kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával 1 évesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház
Nemzeti Színház
Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük a szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálló

BUDAPEST

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége.)

„HATYU” GŐZMOSÓDA

Sátoraljaujhely, Justus ucca 4. sz.

Zemplénumegye egyedüli mosódája. Nem gyűjtő! Nem képviselő! Gallér, kezelő, férfi ing, férfi öltöny, függöny és női piperecikketek stb. saját üzemiében

tisztít 24 órán belül is.

Vidéki tisztítások 3 napon belül visszaküldetnek. Tisztelettel

Bredár Lajos.

890/1930. vh. szám.

Árverési hirdetemény.

1484 P 10 fill. tőke, ennek 1930. május hó 10 napjától járó 10 százalékos kamata és eddig összesen 164 P 66 fillér perkölttség erejéig a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró Pk. 8741/1930. sz. végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1930. évi május hó 21-én bíróságon le(fel)l-foglalt és 2439 pengőre becsült ingóságokra az árverést — azon foglaltatók követelése erejéig is, akik törvényes zálogot nyertek — elrendeltetvén, annak Sátoraljaujhelyben Molnár I. ucca 5. sz. alatt leendő megtartására 1930. évi június hó 23. napjának d. u. 1/2 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő kávéházi berendezés, butorok, stb. legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Az árverési vevő a vételáron felül köteles fizetni a vételi illetéket és forgalmi adót is.

Sátoraljaujhely, 1930. június 6.

Gáll Vilmos

kir. járásbírói végrehajtó.

Keresek megvételre

100 darab
használt 7 decis
(RAJNÁI)
borospalackot.

Cim a kiadóhivatalban.

Pehérmű és hamsnya
stoppolás, varrás és himzés

SINGER VARRÓGÉPPEL.

SINGER FIOKÜZLET MINDENÜTT
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Sátoraljaujhely Rákóczi ucca 19.

— Aranyérnél és az evvel járó béldugulás, repedés, kelés, gyakori vizelési inger, derékfájás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési rohamoknál a természetes „Ferenc József” keserűviz használata mindig kellemes megkönnyebbülést, sőt gyakran teljes gyógyulást eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású

Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűviz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Felelős szerkesztő:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF.

MEGHIVÓ.

sz

Abaujszántói Hitelintézet Részvénytársaság, Abaujszántó

a Belvárosi Takarékpénztár r. t. Budapest sátoraljaujhelyi fiókja helyiségében,

Sátoraljaujhelyben, 1930. évi június 26. napján d. e. 11 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívjuk.
Abaujszántó, 1930. évi június hó 12-én.

Az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhitelesítő kijelölése.
2. Az igazgatóság javaslata az alapszabályok 6. és 17. §-ainak módosítása tárgyában.
3. Az igazgatóság jelentése a Pénzüntezeti Központ tagjai sorába történt felvétel tárgyában.
4. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés:

Az alapszabályok 6. §-a értelmében a közgyűlésen csak azok a részvényesek gyakorolhatnak szavazati jogot, akik részvényeiket a közgyűlést 3 nappal megelőzően az intézet pénztáránál, vagy a Belvárosi Takarékpénztár r. t.-nél Budapest (IV. Apponyi tér 5.) letétbe helyezik.

A bodrogközi járás főszolgabírájától.

2045/1930. szám.

Pályázati hirdetemény.

Zemplén vármegye bodrogközi járásához tartozó ricsei körjegyzőségben lemondás folytán megüresedett

körjegyzői állásra

ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma a 62.000/1926. B. M. számú körrendeletben megállapított illetmény és megfelelő lakbér.

Felhívom mindazokat, akik ezt az állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket, eddigi működésüket, erkölcsi és politikai megbízhatóságukat (forradalmi és kommunizmus alatti magatartás) igazoló kérvényüket hozzám

folyó évi július hó 3-áig

annál is inkább adják be, mert a később beérkezett pályázatokat figyelembe venni nem fogom.

A választás időpontját a pályázatok beérkezése után fogom kitűzni.

Ricse, 1930. évi június hó 11-én.

Bornemisza
főszolgabíró.